

Alla mainittu asiakirja on allekirjoitettu Espoon sähköisen allekirjoituksen palvelussa. Voit varmistaa Adobe Acrobatilla sähköisen allekirjoituksen eheyden.

ALLEKIRJOITUKSET

Allekirjoittaja	Olsen Saara
Allekirjoitusaika	09.02.2024 07:44
Allekirjoittaja	Lundgren Laura
Allekirjoitusaika	09.02.2024 09:53

ASIAKIRJAT

Asiakirja	Espoon ympäristönsuojelun palvelualueen kannanotto Kokinkylä 1:170 (Keskuspuisto) maisematyölupahakemukseen 2024–23 Metsänhoitoyhdistys valtakirjalla.pdf
-----------	---

Ympäristönsuojelu

Lausunto

1 (5)

08.02.2024

97/10.03.00/2024

Pia Salonen
Kaupunkisuunnittelukeskus
Lupavalmistelija
Tekniikantie 15
PL 43 02070 ESPOON KAUPUNKI

Viite

Espoon ympäristönsuojelun palvelualueen kannanotto Kokinkylä 1:170 (Keskuspuisto) maisematyöluvahakemukseen 2024–23 Metsänhoitoyhdistys valtakirjalla

Espoon keskuspuistossa sijaitsevalle yksityisen maanomistajan tilalle 49-423-1-170 haetaan maisematyöluvalla lupaa tehdä metsänhakkuita yhdeksälle hakkuukuvioille. Alueella on voimassa maankäyttö- ja rakennuslain 128 §:n mukainen toimenpiderajoitus.

Espoon ympäristönsuojelun palvelualueen ympäristöasiantuntija Laura Lundgren on käynyt 16.8.2023 maastossa katsomassa hakkuukuviot yhdessä hakkuut suunnitelleen tahon kanssa.

Liito-oravat

Espoossa esiintyy runsaasti liito-oravia ja liito-oravia on kartoitettu enimmäkseen kaavahankkeiden aikana. Tämän takia koko Espoon keskuspuiston kattavaa liito-oravakartoitusta ei ole tehty, mutta Espoon keskuspuiston reunamilta, kuten tilan 1:170 kohdalta, liito-oravia on havaittu. Koska voidaan olettaa, että liito-oravia esiintyy koko keskuspuiston alueella, ei millään hakkuukuviolla puita saa kaataa liito-oravien pesimärauhan 1.4. – 31.7. aikana. Liito-oravien pesimärauha kattaa samalla lintujen pesimärauhan. Kaikkien lintujen pesinnät ovat rauhoitettuja.

Hakkuukuvioilta 3, 5, 13 ja 14 on Espoon kaupungin omissa liito-oravakartoituksissa tunnistettu liito-oravien ydinalueita. Ydinalueilta on löydetty liito-oravien pesäpuita. Liito-oravien pesäpuu ja sitä ympäröivät puut muodostavat liito-oravien lisääntymis- tai levähdyspaikan, jonka heikentämisen tai hävittämisen luonnonsuojelulaki kieltää. Suunniteltuja hakkuuita varten tilanomistaja ei ole teettänyt erillistä liito-oravakartoitusta.

Noin puolella hakkuukuvio 3:sta on tunnistettu liito-oravien ydinalue ja puolella ei. Hakkuukuvio 3 on rajattu niin, että ydinalueet tunnistetut pesäpuut ja papanapuut jäävät hakkuukuvio 3:n ulkopuolelle. Espoon ympäristönsuojelu katsoo, että hakkuut tulisi painottua sille osalle kuviota 3, joka jää liito-oravien ydinalueen ulkopuolelle.

Hakkuukuvio 5 on rajattu niin, että liito-oravien pesäpuut (kolohaapa ja tervaleppä, jossa pönttö) jäävät hakkuukuivion ulkopuolelle. Kuvion 5 sisältä on tunnistettu useita liito-oravien papanapuita, jotka ovat olleet kuusia. Kuviolle 5 on tarkoitus tehdä 20 % poimintahakkuut, joissa lähinnä harvennetaan kuusia. Espoon ympäristönsuojelu huomauttaa, että kuuset ovat liito-oraville tärkeitä suojaa ja ravintoa tarjoavia puita. Terveiden kuusien poisto metsästä ei vaikuta siihen, kuinka kuusia tuhoava kirjanpainaja -kuoriainen leviää. Espoon ympäristönsuojelun mielestä terveiden kuusien poistoa hakkuukuviolla 5 tulisi välttää.

Kuviolla 5 poimintahakkuut on suoritettava niin, että liito-oravilla säilyy hyvät mahdollisuudet liikkua ydinalueen pesäpuilta hakkuukuviolla 14 sijaitsevalle ydinalueelle. Liito-orava tarvitsee liikkumiseen yli 10 metrisiä puita. Liito-oravien liito puiden välillä onnistuu, kun puiden välinen etäisyys on kaksi kertaa sen, mitä puut ovat korkeita.

Hakkuukuviosta 13 osa on tunnistettu liito-oravien ydinalueeksi ja hakkuukuviolta 13 on aikaisemmin tunnistettu yksi liito-oravien papanapuu. Hakkuut kuviolta 13 tulee suorittaa niin, että liito-oraville on mahdollisuus liikkua kuvion läpi kahden ydinalueen välillä. Espoon ympäristönsuojelu muistuttaa, että maastokatselmuksella 16.8.2023 sovittiin, että olemassa olevan ulkoilureitin ja kallion kielekkeen väliseltä alueelta ei kaadeta isoja puita, vain nuorta taimikkoa voi harventaa.

Hakkuukuviolla 14 on liito-oravien ydinalue ja siltä on papanpuiden lisäksi tunnistettu liito-oravien pesäpuu (kolohaapa). Hakkuukuvio 14 on rajattu niin, että liito-oravien pesäpuu ja sitä ympäröivät suojaavat puut jäävät hakkuiden ulkopuolelle. Hakkuukuviolla 14 männyt ja lehtipuut säästetään ja pienempiä kuusia pyritään säästämään. Espoon ympäristönsuojelu katsoo, että nämä toimet ovat riittäviä turvaamaan liito-oravien lisääntymis- tai levähdyspaikan ekologisen toiminnallisuuden, kunhan hakkuissa huolehditaan siitä, että liito-oravat pääsevät liikkumaan pesäpuusta niin hakkuukuivion 13 kuin myös hakkuukuivion 28 läpi.

Liito-oravien suojelun kannalta olisi tärkeää, että hakkuukuviolle 14 palautuisi mahdollisimman nopeasti puusto, joka tarjoisi suojaa ja ravintoa liito-oraville.

Uhanalaiset luontotyypit

Kesällä 2023 Espoon kaupunki on kartoittanut uhanalaisia luontotyyppejä Espoon keskuspuistosta. Tilalta 1:170 on tunnistettu useampi uhanalainen luontotyyppi, jotka tulisi hakkuissa huomioida seuraavasti:

Hakkuukuviolla 1 on ruohokorpi ja havumetsävyöhykkeen noro. Ruohokorvet ovat Etelä-Suomessa erittäin uhanalaisia luontotyyppejä ja ne pitäisi Espoon ympäristönsuojelun mielestä jättää kokonaan hakkuiden ulkopuolelle. Ruohokorpi on tunnistettu luonnontilaisuudeltaan niin arvokkaaksi, että se vastaisi METSO-ohjelman I-luokan kohdetta.

Norot ovat vesilain 2 luvun 11§:n mukaisia pienvesikohteita, joiden luonnontilaisuutta ei saa ilman poikkeuslupaa heikentää. Espoon ympäristönsuojelu muistuttaa, että noron luonnontilaisuutta heikennetään, jos noron yli ajetaan työkoneella. Noron luonnontilaisuuden säilyminen edellyttää, että metsää noron ympärillä käsitellään niin, että noron vesitasapaino ei muutu. Lisäksi pysyvän vedenjuoksu-uoman muodostavien norojen välittömät lähiympäristöt ovat Metsälain 10 §:n perusteella suojeltavia erityisen arvokkaita elinympäristöjä.

Hakkuukuviolla 3 on tarkoitus tehdä ensiharvennus hakkuutaajuudella 25%. Hakkuukuviolta 3 on tunnistettu uhanalaisina luontotyyppinä vaarantunutta tuoretta keskiravinteista lehtoa ja havupuuvaltaista tuoretta kangasta. Kummatkin kohteet vastaavat luonnontilaisuudeltaan METSO-ohjelman II -luokkaa. Lehtokuviosta valtaosa on rajattu hakkuiden ulkopuolelle. Espoon ympäristönsuojelun mielestä puuston harvennus tulee tehdä niin, että se edistää luontotyyppien luonnontilaisuuden palautumista.

Hakkuukuviolla 5 on tarkoitus tehdä poimintahakkuu lähinnä kuusia poistamalla hakkuutaajuudella 20%. Hakkuukuviolta 5 on tunnistettu uhanalaisena luontotyyppinä vaarantunutta havupuuvaltaista tuoretta kangasta. Kohde vastaa luonnontilaisuudeltaan METSO-ohjelman II-luokkaa. Espoon ympäristönsuojelun mielestä puuston harvennus tulee tehdä niin, että se edistää luontotyyppien luonnontilaisuuden palautumista.

Hakkuukuviolla 7 on uhanalaisista luontotyypeistä silmälläpidettävää kalliometsää ja karua poronjäkälakalliota. Kalliometsä on tunnistettu luonnontilaisuudeltaan niin arvokkaaksi, että se vastaisi METSO-ohjelman I-luokan kohdetta. Alueelta on tunnistettu hohkasammalta, joka on EU:n luontodirektiivin V-liitteen laji. Espoon ympäristönsuojelu katsoo, että karulta poronjäkälakalliolta ei tulisi poistaa puita, koska kalliolla puusto uusiutuu hitaasti ja hakkuukoneet vaurioittavat sammalia ja jäkäliä. Kuviolle 7 on tarkoitus tehdä ensiharvennus 15% hakkuutaajuudella.

Hakkuukuviolle 9 on tarkoitus tehdä ensiharvennus 21% hakkuutaajuudella niin, että isot männyt säästetään. Hakkuukuviolta 9 on tunnistettu korpikuvio, joka sisältää erittäin uhanalaisia varpukorpia, ruohokorpia ja metsäkortekorpia. Korpikuvio on hakkuukuviota 9 laajempi ja siltä on tunnistettu vaarantunutta aarnisammalta ja silmällä pidettävää rakkosammalta. Aarnisammal kuuluu luonnonsuojelulain asetuksen uhanalaisten lajien listalle. Koko korpi on tunnistettu luonnontilaisuudeltaan niin arvokkaaksi, että se vastaisi METSO-ohjelman I-luokan kohdetta. Espoon ympäristönsuojelu katsoo, että korpikokonaisuuden osa hakkuukuviolla 9 pitää jättää ensiharvennuksen ulkopuolelle.

Hakkuukuvion 9 välittömässä läheisyydestä, kuvion eteläpuolelta on tunnistettu noro. Norot ovat vesilain 2 luvun 11§:n mukaisia pienvesikohteita, joiden luonnontilaisuutta ei saa ilman poikkeuslupaa

heikentää. Espoon ympäristönsuojelu muistuttaa, että noron luonnontilaisuutta heikennetään, jos noron yli ajetaan työkoneelle. Noron luonnontilaisuuden säilyminen edellyttää, että metsää noron ympärillä käsitellään niin, että noron vesitasapaino ei muutu. Kuvio 9 hakkuissa tulee noudattaa tarkkaa varovaisuutta sen suhteen, että noroa ei turmella. Kuivana aikana noroa on haastava tunnistaa maastosta. Pysyvän vedenjuoksu-uoman muodostavien norojen välittömät lähiympäristöt ovat Metsälain 10 §:n perusteella suojeltavia erityisen arvokkaita elinympäristöjä.

Hakkuukuviolta 14 on tunnistettu noro ja uhanalaisina luontotyyppinä tuore ja keskiravinteinen lehto sekä varttunut havupuuvaltainen tuore kangas. Kaikki nämä luontotyypit ovat vaarantuneita ja luonnontilaisuudeltaan vastaavat METSO -ohjelman I-luokan kohteita. Kuviolla 14 on tarkoitus tehdä avohakkuu hakkuutaajuudella 82% niin, että lehtipuita ja mäntyjä säästetään sekä pieniä kuusia pyritään säästämään. Lehtokuviossa osa on rajattu hakkuiden ulkopuolelle, koska lehdossa on luonnonsuojelulain suojaama liito-oravien lisääntymis- tai levähdyspaikka.

Norot ovat vesilain 2 luvun 11§:n mukaisia pienvesikohteita, joiden luonnontilaisuutta ei saa ilman poikkeuslupaa heikentää. Espoon ympäristönsuojelu muistuttaa, että noron luonnontilaisuutta heikennetään, jos noron yli ajetaan työkoneelle. Noron luonnontilaisuuden säilyminen edellyttää, että metsää noron ympärillä käsitellään niin, että noron vesitasapaino ei muutu. Espoon ympäristönsuojelu mielestä hakkuukuviolla 14 noron luonnontilaisuuden säilyttäminen vaatii erityistä tarkkuutta ja huolellisuutta etenkin kun huomioidaan hakkuiden voimakkuus.

Espoon ympäristönsuojelu katsoo, että hakkuukuviolta 14 tulisi pääasiassa poistaa vain kuolleita ja huonokuntoisia isoja kuusia. Avohakkuuta vastaava hakkuutaajuus vaikuttaa liian voimakkaalta metsän hoidolta huomioiden kuviolla olevat luontoarvot.

Hakkuukuviolle 28 on tarkoitus tehdä ensiharvennus hakkuutehokkuudella 36%. Hakkuukuviolta 28 on tunnistettu uhanalaisina luontotyyppinä vaarantunutta havupuuvaltaista tuoretta kangasta ja erittäin uhanalaista varpukorpea. Kummatkin vastaavat luonnontilaisuudeltaan METSO -ohjelman I-luokan kohteita. Varpukorvet ovat Suomen kansainvälisiä vastuuluontotyyppisiä. Vuonna 2018 Suomen luontotyyppien uhanalaisuusarviointiin yhteydessä nimettiin yhteensä 44 Suomen vastuuluontotyyppiä. Espoon ympäristönsuojelu katsoo, että koko varpukorpikuvio tulee jättää hakkuiden ulkopuolelle.

Hakkuukuviolta 29 on tunnistettu varttunutta havupuuvaltaista tuoretta kangasta, joka on vaarantunut uhanalainen luontotyyppi. Kohde vastaa luonnontilaisuudeltaan METSO -ohjelman I-luokkaa. Hakkuukuviolla 29 on tarkoitus tehdä ensiharvennus 28% hakkuutaajuudella. Espoon ympäristönsuojelun mielestä puuston harvennus tulee tehdä niin, että se edistää luontotyyppien luonnontilaisuuden parantamista.

Espoon luonnonsuojelun toimenpiteet 2021 – 2023

Espoon kaupungin luonnonsuojelun toimenpiteet 2021 – 2023 -ohjelmassa on tunnistettu neljä luonnonarvopuistoa, joista yksi on Espoon keskuspuisto kokonaisuutena sisältäen myös tilan 1:170. Luonnonarvopuistot ovat laajoja yhtenäisiä alueita, joissa yhdistyvät Espoota hyvin edustavat luonto- ja virkistysarvot. Luonnonarvopuistot on tarkoitus rajata kaavoituksen yhteydessä. Espoon keskuspuiston luonnonarvopuistoa ei ole vielä perustettu mutta tehty rajausta kertoo kaupungin tahtotilasta: keskuspuisto on keskeinen virkistysalue, jonka luontoarvoja halutaan vaalia osana laajempaa ekologista verkostoa.

Espoon ympäristönsuojelun mielestä tilalla 1:170 metsää tulisi hoitaa niin, että se säilyy mahdollisimman luonnontilaisena. Espoon keskuspuistossa virkistymetsien ei tarvitse olla siistejä ja helppokulkuisia, koska virkistystä varten on tehty erilliset ulkoilureitit ja metsien on tarkoitus toimia luonnon ydinalueina kaupunkirakenteen keskellä.

Laura Lundgren
laura.lundgren@espoo.fi
043 825 7184

ympäristötietopäällikön poissaollessa Saara Olsen
saara.olsen@espoo.fi
040 6633 620

Liitteet

Tiedoksi

Salonen Pia